BIJLAGE 2
Toelichting bij aanpassing / verhoging RES bod Staphorst

Aanleiding
Op 14 april 2020 heeft het College van B&W van de gemeente Staphorst ingestemd met de concept Regionale Energie Strategie (RES) voor West Overijssel. Hierbij heeft het college er ook mee ingestemd dat ons bod voor opwek van zonne- en windenergie voor de gemeente Staphorst 88 GigaWattuur (GWh) is. Bij dit bod hebben is een indicatieve onderverdeling van zon op dak, zon op veld en overig en wind, toegevoegd.

Aan de hand van nieuwe inzichten, wordt voorgesteld om dit RES bod aan te passen / te verhogen. Gevraagd wordt om deze aanpassing door te geven aan de stuurgroep RES, met als doel om de aanpassing mee te nemen in het hoofdlijnenakkoord voor de RES>

De nieuwe inzichten zijn een gevolg van het tweede koersgesprek dat de gemeente Staphorst op 2 maart heeft gehad met netbeheerder Enexis. Het eerste gesprek, in oktober 2020, was algemeen van aard. Tijdens het tweede gesprek (2 maart 2021) hebben we echter meer gedetailleerd inzicht gekregen in de aanvragen die bij Enexis bekend zijn. Hieruit blijkt dat er veel meer zon op dak projecten in 'in de pijplijn' zitten dan dat wij wisten. Daarnaast hebben we ook nieuwe inzichten opgedaan ten aanzien van zon op bedrijfsdaken op nog te ontwikkelen bedrijventerreinen. Al met al heeft dit er toe geleid dat wordt voorgesteld om het RES bod van Staphorst te verhogen van 88,- naar 118 GWh. In dit memo wordt hier een nadere toelichting op gegeven.

Voorgestelde wijziging
In de onderstaande tabellen zijn het concept bod, en het voorgestelde nieuwe bod weergegeven. Bij het nieuwe bod zijn de voorgestelde aanpassingen in het rood weergegeven.

Concept Bod RES Staphorst april 2020 in GWh			
Zon op dak	**Zon veld + overig**	**Wind**	**Totaal**
4,37 (huidig)	3,09 (Puntweg)	20,8 (Spoorwind)	
6,71 nieuw)	6,94 (Uithofsweg)	38 (Bovenwind)	
	0,8 (multifunctioneel)	1,46 (kleinschalig)	
	6,37 (zon op erven)		
11,08	**17,2**	**60,26**	**88 GWh**

Voorgesteld RES bod Staphorst maart 2021 in GWh			
Zon op dak	**Zon veld + overig**	**Wind**	**Totaal**
4,37 (huidig)	3,09 (Puntweg)	20,8 (Spoorwind)	
16,63 (nieuw bestaande bedrijven)	6,94 (Uithofsweg)	38 (Bovenwind)	
2 (Esch 0)			
6,87 (Esch 4)	0,0 (multifunctioneel)	1,46 (kleinschalig)	
6,87 (Esch 5)	0,0 (zon op erven)		
13,74 (Energie Landsch.)			
50	**10**	**60**	**120 GWh**

Verhogen bod voor zon op bestaande bedrijfsdaken (+ 16,63 GWh)
In ons concept bod gingen we er vanuit dat er, naast de bestaande 4,37 GigaWattuur, nog 6,71 GWh aan zon op dak toegevoegd zou worden. Enexis geeft nu echter aan dat er in Staphorst, naast de bestaande 4,37 Gigawattuur, al voor 13,63 GWh aan zon op dak in de pijplijn zit. Dat is goed nieuws. In het coalitieakkoord is immers opgenomen dat zon op daken de voorkeur heeft boven grondgebonden installaties. Vanuit argument 1.1. weten we echter ook dat deze projecten de komende jaren geen doorgang zullen vinden als wij ze niet meenemen in ons bod voor de RES 1.0. Daarom wordt voorgesteld om ons RES bod voor bestaande bedrijfsdaken als volgt te verhogen.

- In het concept bod gingen we voor zon op bestaande bedrijfsdaken uit van 6,71 GWh.
- Er is berekend dat 35% van de bedrijfsdaken in Staphort geschikt is voor zon op dak. Als we deze 35% vermenigvuldigen maal de hectares aan bedrijfsdaken, komen we op een potentie van 21 GWh.
- Enexis heeft becijferd dat er nu al voor 13,63 Gwh aan niet gerealiseerde aanvragen voor zon op bestaande bedrijfsdaken ligt.
- Aan de hand van deze cijfers mogen we veronderstellen dat de potentie voor zon op bestaande bedrijfsdaken (21 GWh), voor 2030 volledig benut zal worden. Daarom wordt voorgesteld om het RES bod voor zon op bestaande bedrijfdaken, te verhogen van 6,71,- naar 16,63 Gwh. Inclusief de bestaande zonnedaken (4,37 GWh) komen we daarmee op 21 GWh.

Verhogen RES bod voor zon op dak projecten op onze nieuwe bedrijventerreinen (+ 27,48 GWh)
Staphorst is bezig met ontwikkeling van het bedrijventerrein de Esch IV. Daarnaast hebben uw College en het College van Gedeputeerde Staten van Overijssel, in het najaar van 2020 een intentieovereenkomst ondertekend over de ontwikkeling van een circulair energielandschap in de omgeving van de Uithofsweg. Tot slot houden we er ook rekening mee dat de Esch V voor 2030 in ontwikkeling wordt gebracht. Op deze bedrijventerreinen willen we de juiste voorwaarden scheppen voor de realisatie van zoveel mogelijk zon op dak. In het concept RES bod uit april 2020, was geen rekening gehouden met zon op daken van nieuwe bedrijventerreinen. Dat komt omdat we de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen als een autonome ontwikkeling beschouwden. Veronderstelling die alle gemeenten daarbij maakten, was dat de netbeheerders vanzelfsprekend ook rekening met dit soort autonome ontwikkelingen zouden houden. De afgelopen maanden is hier scherpte in aangebracht. Alles wat niet in de RES is opgenomen, verschijnt ook niet in de investeringsplannen van de netbeheerder. Om die reden stellen we voor om de volgende ontwikkelingen door te vertalen in een nieuw RES bod:

De Esch IV (realisatie vóór 2024)
Afgerond kan er ca. 12ha. uitgegeven worden. Uitgaande van een maximale kavelbebouwing van 70% (bestemmingsplanvoorschrift). Kom je op maximaal ca. 8,4ha. aan bedrijfsdaken. De Esch 4 wordt gasloos gebouwd. Om die reden gaan we er vanuit dat op alle daken zonnepanelen worden gelegd. Op één hectare bedrijfdak kan voor ongeveer 1 megawatt vermogen opgesteld worden. 1 megawatt vermogen heeft een geschatte jaaropbrengst van 0.818 Gigawattuur. Dat betekent dat we voor de Esch IV uit kunnen gaan van de productie van 8,4 Mw * 0,818 = 6,87 GWh zonne-energie.

De Esch V (Realisatie vóór 2027)
Voor De Esch V is op dit moment nog geen concreet plan van toepassing. Inschatting is echter wel dat hier voor 2027 bedrijven gerealiseerd gaan worden. Hierbij gaan we van uit dat net als op de Esch IV, gasloos bouwen de norm is. Bij gebrek aan concretere informatie, gaan we voor nu uit van dezelfde afmetingen als de Esch IV. Dat betekent dat we voor de Esch V uit kunnen gaan van de productie van 8,4 Mw * 0,818 = 6,87 GWh zonne-energie. In de RES 2.0. en 3.0. kan dit nader aanscherpt worden.

Circulair energielandschap Uithofsweg e.o. (realisatie vóór 2024)
in het najaar van 2020 hebben de colleges van Staphorst en de provincie Overijssel een intentieovereenkomst ondertekend over de ontwikkeling van een circulair energielandschap in de omgeving van de Uithofsweg. In de omgevingsvisie van de gemeente Staphorst is beschreven dat we hier “bestaande ondernemers, zoals recycling- puinverwerkingsbedrijven, grondopslagbedrijven en bedrijven die een bijzondere bijdrage leveren op de energie en duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente goede en ruime locaties aanbieden. Deze bedrijven kunnen zich vestigen wanneer ze investeren in energie en duurzaamheid. Een bedrijf dat in grondopslag doet, zal dus tevens een maatschappelijke meerwaarde moeten bieden op het gebied van duurzame energie”.

Het is onze intentie om het circulaire energielandschap, organisch te laten groeien. Dit betekent dat we op voorhand niet kunnen aangeven hoeveel hectare hier wordt uitgegeven. Niettemin weten we op voorhand wel dat dit terrein een wezenlijk anders karakter zal hebben dan bijvoorbeeld de Esch IV en Esch V en dat hier ruimte vragende bedrijven zullen komen. Om die reden gaan we vooralsnog vanuit dat hier meer zon gerealiseerd kan worden. Inschatting is het dubbele van de Esch IV en V, ofwel: 2 * 6,87 = 13,74 GWh. In de RES 2.0. en 3.0. kan dit nader aanscherpt worden.

De Esch 0 (Realisatie vóór 2027)
Voor De Esch 0 is op dit moment nog geen concreet plan van toepassing. Inschatting is echter wel dat hier voor 2027 bedrijven gerealiseerd gaan worden. Hierbij gaan we van uit dat net als op de Esch IV, gasloos bouwen de norm is. Uitgangpunt is de productie van 2m5 Mw * 0,818 = 2 GWh zonne-energie. In de RES 2.0. en 3.0. kan dit nader aanscherpt worden.

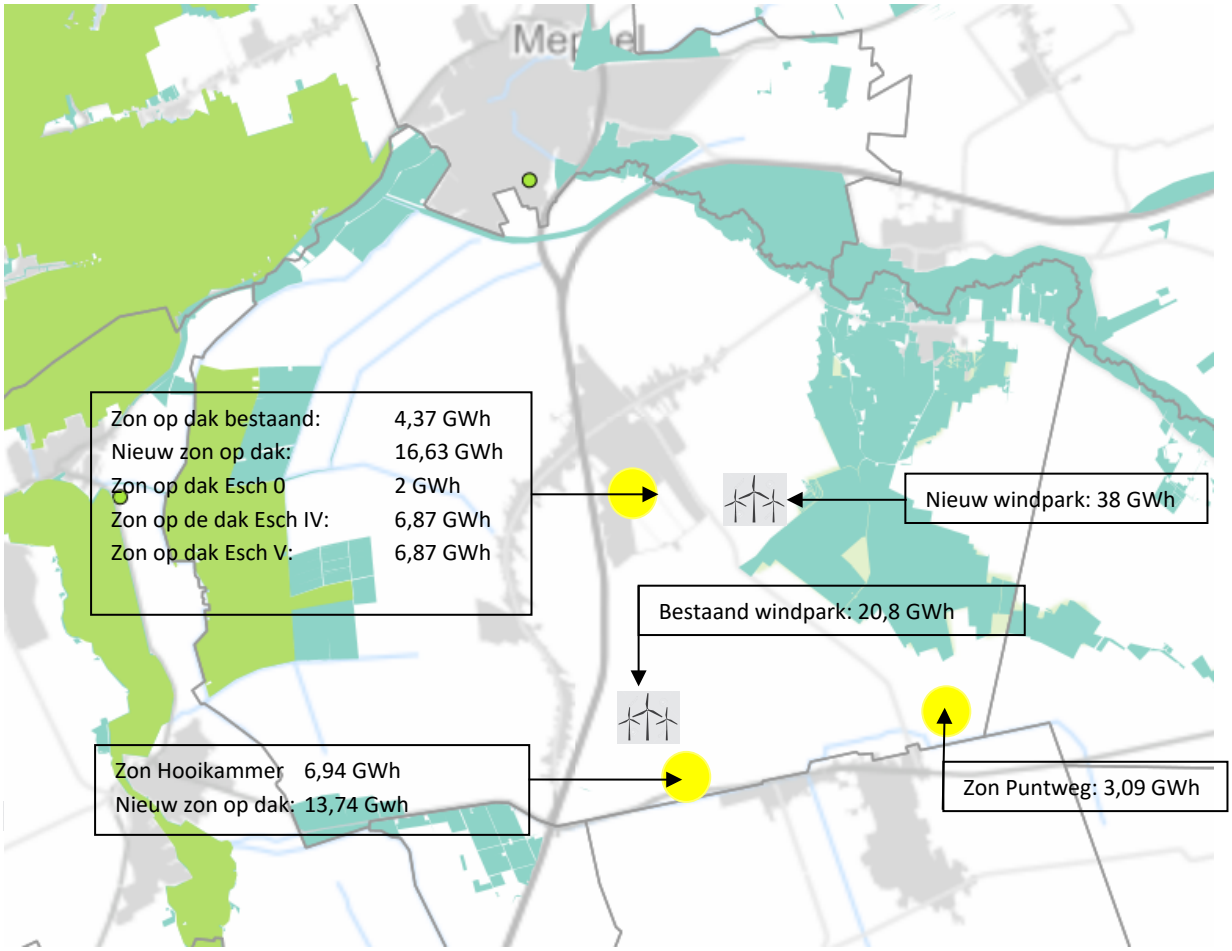
Waarom wordt de Bullingerslag niet meegenomen?
In de RES worden alleen projecten groter dan 15 Kilowattpiek (KWp) meegenomen. Dit zijn projecten met meer dan ongeveer 60 zonnepanelen. De Bullingerslag is primair bedoeld voor een mix van wonen en werken. Er zijn en komen geen hele grote bedrijfshallen.

Geen zon op multifunctioneel en zon op erf (- 7,17 GWh)
In Staphorst is de maximaal potentie voor zon functioneel op 6,5 Gwh gesteld. Hierbij is primair gekeken naar de zandwinplassen. Voor de RES zijn we ruim onder de maximale potentie gaan zitten. De gemeente is immers geen eigenaar van de zandwinplassen. Bovendien is de plas aan de Conradsweg nog in gebruik. Daarom ging we in de concept RES uit van 0,8 GWh voor zon op multifunctioneel.

Het concept zon op of nabij erf is ontstaan uit het idee en de informatievragen die komen over de mogelijkheden om gronden nabij het erf in te vullen met “kleinschalige” zonneparken. Tevens geeft het een beeld van de mogelijkheden voor agrariërs om een deel van de gronden rondom de opstallen in te zetten als zonneveld om hiermee het eigen verbruik en aanvullend zonne-energie op te wekken. Hiermee ontstaat de mogelijkheid om meerdere maatschappelijke doelstellingen te faciliteren: neveninkomsten genereren voor eventueel het duurzaam in stand houden van het agrarisch bedrijf en een deel van de opgave voor duurzame energie invullen. Samenwerking met lokale coöperaties is hierin een mogelijkheid. In ons concept RES-bod werd op dit vlak aangegeven dat ons vertrekpunt is dat in 2030, 6,37 GWh aan zon op / rondom boerenerven (> 15 KWp) in Staphorst wordt toegevoegd.

Doordat we nu meer zon op bedrijfsdaken opnemen, kunnen we het bod voor zon op multifunctioneel en zon op erven laten vervallen.

Plattegrond
Op de volgende pagina is ons RES bod in een plattegrond weergegeven.

Zon op dak bestaand: 4,37 GWh
Nieuw zon op dak: 16,63 GWh
Zon op dak Esch 0 2 GWh
Zon op de dak Esch IV: 6,87 GWh
Zon op dak Esch V: 6,87 GWh
Nieuw windpark: 38 GWh
Bestaand windpark: 20,8 GWh
Zon Hooikammer 6,94 GWh
Nieuw zon op dak: 13,74 Gwh
Zon Puntweg: 3,09 GWh